

29 mars 2018

De två bågarna

Getsemanestund i Sion Långsjöby

Bibeltext

Sedan gick Jesus som vanligt ut till Oljeberget, och hans lärjungar följde honom. När han kom till platsen, sade han till dem: "Be att ni inte kommer i frestelse." Och han gick ett stycke ifrån dem, ungefär ett stenkast, och föll på knä och bad: "Fader, om du vill, så tag denna kalk ifrån mig! Men ske inte min vilja utan din." Då visade sig en ängel från himlen och gav honom kraft. Han kom i svår ångest och bad allt ivrigare, och hans svett blev som blodsdroppar, som föll ner på jorden. När han reste sig från bönen och kom till lärjungarna, fann han att de hade somnat av bedrövelse. Då sade han till dem: "Varför sover ni? Stig upp och be att ni inte kommer i frestelse." (Lukasevangeliet 22:39-46)

Betraktelse

Det finns två viktiga bågare, eller kalkar, i passions-berättelsen. Den första är nattvardsbågaren (se bild ovan), som Jesus bjuder åt sina lärjungar med orden: "Denna bågare är det nya förbundet i mitt blod, som utgjuts för er". Detta var den bågare som symboliserade hans blodiga offerdöd och som lärjungarna för all framtid skulle dela med varandra regelbundet för att förkunna Herrens död, tills dess han kommer (1 Kor 11:26). Den andra bågaren dyker upp, kanske lite oväntat för den ovane bibelläsaren, i samband med Jesu bönekamp i Getsemane. Plötsligt ber han till sin Fader om att få slippa tömma en bågare som, till skillnad från nattvardskalken, verkar avsedd för honom själv. Jesus säger sig dock vara beredd att böja sig under Guds vilja och tömma bågaren.

Vad var detta för bågare som Jesus inte ville dricka i Getsemane? Teologer har spekulerat i vad bågaren innehöll som Jesus inte ville dricka men ändå drack. Ingen förnekar att det är kopplat till hans lidande som väntade honom efter bönekampen i Getsemane, men åsikterna går isär när det gäller vad detta lidande innebar. En del betonar framför allt den fysiska smärta och det överväldigande psykiska lidande som åsamkades Jesus av den romerska överheten och hans fientliga landsmän. Och det är alldeles sant att detta var en

viktig del i hans ställföreträdande död, att vara såsom ett lamm som förs till slakt, vilket Jesaja profeterat om (Jes 53:7). Hans död skulle vara en blodig offerdöd, och i Psaltaren 22:7 beskrivs Messias lidande såsom en mask, och i hebreiskan används ett ord om en mask som man utvann karmosinröd färg ur. Jesus liknade mest en röd mask när han blodig och sönderslagen hängde på korset.

Men läser vi alla texterna om Jesu lidande och tar med vad som förutsågs av profeterna så ser vi att bågaren Jesus inte ville tömma symboliserar Guds vrededom över en fallen och syndig mänsklighet, se t.ex. Jes 51:17, Jer 25:15, och att Jesus därigenom blev föremålet för Faderns vrede i människornas ställe: *Det var HERRENS vilja att slå honom* (Jes 53:10). Det är ju därför han utropar: *Eloi, Eloi, lema sabaktani...Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?* (Mark 15:34 jfr Ps 22:2). Paulus uttrycker detta ställföreträdande lidande med följande ord: *Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud* (2 Kor 5:21), och *Kristus friköpte oss från lagens förbannelse, när han blev en förbannelse i vårt ställe. Det står skrivet: "Förbannad är var och en som är upphängd på trä."* (Gal 3:13)

Det var detta Jesus inte ville utstå, men han böjde sig ändå under Faderns vilja och drack bågaren ända ner i botten, av kärlek till dig och mig (Joh 3:16).

Nattvardsbågaren kallas för välsignelsens bågare (1 Kor 10:16), men bågaren i Getsemane kan vi nog därför med gott samvete kalla för förbannelsens bågare.

Nattvardsbågaren (och även brödet som han bröt) gav Jesus åt sina lärjungar att dricka (och äta) men ingen av evangelisterna säger att han själv tog del av den bågaren (eller det brödet). Han sade: *Jag säger er att jag från denna stund inte ska dricka av vinstockens frukt förrän Guds rike kommer* (Luk 22:18). Men bågaren i Getsemane fick han dricka helt själv, ända ner i botten, när han hängdes upp på korset. Det var för att vi skulle få liv, och genom hans sår är vi helade.

Vi är kallade till att dela hans lidanden, för att också få dela hans härlighet. Ingen annan än Jesus kunde bära hela mänsklighetens synder, men vi får gå ut ur staden och ställa oss nedanför korset och dela hans lidanden (Hebr 13:13).